

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Topólka

I. Teren realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

1. Delimitacja obszaru realizacji planu.

Plan rozwoju lokalnego dla Gminy Topólka określa szczegółowo rodzaje zadań, jakie będą realizowane na terenie gminy w latach 2000-2006 oraz ogólny zakres zadań na lata następne. Gmina Topólka położona jest w południowej części powiatu radziejowskiego, na granicy z województwem wielkopolskim. Graniczy z gminami: Piotrków Kuj. Bytoń, Osięciny, Lubraniec, Izbica Kuj. Babiak i Wierzbinek. Pod względem administracyjnym składa się z 24 sołectw i 42 miejscowości. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 10292 ha. Pod względem fizyczno-geograficznym znajduje się w obszarze Niziny Wielkopolsko Kujawskiej a pod względem geomorficznym w obrębie Wysoczyzny Kujawskiej. Gmina Topólka położona jest w dorzeczu Wisły (zlewnia bezpośrednia – jezioro Głuszyńskie i rzeka Zgłowiączka) oraz w dorzeczu Odry (zlewnia bezpośrednia – rzeka Noteć). Jest to obszar zróżnicowany morfologicznie. Dominującą jednostką w krajobrazie jest rynna jeziora Głuszyńskiego oraz dolina rzeki Zgłowiączki z odgałęzieniami.

Gminę Topólka zamieszkuje 5569 osób.

W skład Gminy wchodzi 24 jednostki pomocnicze (sołectwa):

1. BIELKI
2. BOREK
3. CHALNO
4. CZAMANIN
5. CZAMANIN KOL.
6. CZAMANINEK
7. GALONKI
8. GŁUSZYNEK
9. KAMIENIEC
10. KAMIENICZYK
11. KOZJATY
12. MIŁACHÓWEK

13. ORLE
14. PANIEWO
15. PANIEWEK
16. SADŁÓG
17. SADŁUŻEK
18. SIERAKOWY
19. ŚWIERCZYN
20. ŚWIERCZYNEK
21. TOPÓLKA
22. TORZEWO
23. WOLA JURKOWA
24. ZNANIEWO

2. Infrastruktura techniczna i komunikacja

Gospodarka wodna

Wyposażenie gminy w urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę ma istotne znaczenia dla poprawy warunków życia ludności. Na obszarze gminy Topólka funkcjonowało w 2003r. 110,5 km wodociągowej sieci rozdzielczej. Wykonanych było 843 połączeń do budynków mieszkalnych.

Główne trasy sieci wodociągowej usytuowane są wzdłuż dróg komunikacyjnych w ścisłym powiązaniu z siecią osadniczą. Ogólnie stan sieci wodociągowej jest w dobrym i bardzo dobrym stanie technicznym, gdyż większość sieci wybudowano w ostatnich latach. Największa dynamika rozwoju sieci wodociągowej nastąpiła w latach 1994-2003. W stosunku do 1989 r. długość sieci wodociągowej wzrosła dziesięciokrotnie.

Gmina Topólka zwodociągowana jest w około 65 %. Z ujęcia wody w Paniewie zaopatrywanych jest 55% mieszkańców gminy. Ujęcie składa się z dwóch studni głębinowych o zasobach zatwierdzonych w kategorii „B” $Q = 90 \text{ m}^3/\text{h}$. Na ujęciu znajdują się dwa zbiorniki wyrównawcze o pojemności 125 m^3 każdy. Maksymalna wydajność ujęcia wynosi $135 \text{ m}^3/\text{h}$, a dobowa nie więcej $1800 \text{ m}^3/\text{d}$ przy 20 godzinnym pompowaniu. Pozostali mieszkańcy zaopatrują się w wodę z własnych ujęć wody. Susze jakie występują na obszarze Kujaw przyczyniły się do zmniejszenia zasobów wody w studniach kopalnych. Dlatego też zachodzi pilna potrzeba rozbudowy sieci wodociągowej. Dla zwodociągowania całości gminy konieczna jest budowa ujęcia wody w Orlu. Ponadto na

obszarze gminy znajdują się nie eksploatowane studnie głębinowe w miejscowościach: Rybiny, Sadłużek, Świerczynek, Świerczyn, Kamieniec.

Gospodarka ściekowa

Na terenie gminy brak jest gminnej oczyszczalni ścieków. Około 92% wytwarzanych ścieków przez mieszkańców gospodarstw rolnych jest bez jakiegokolwiek oczyszczania wpuszczana do gruntu. Stanowi to ogromne zagrożenie dla środowiska. We wsiach o rozproszonej zabudowie, trudne a zarazem kosztowne jest wykonanie sieci kanalizacyjnej. W tej sytuacji rozwiązaniem mogą być przydomowe oczyszczalnie ścieków. Powinny one być stosunkowo tanie, proste w budowie i eksploatacji oraz niezawodne w działaniu. Na terenie gminy są wybudowane 4 oczyszczalnie przydomowe oparte na drenażu rozsączającym. W gminie znajdują się lokalne oczyszczalnie ścieków w miejscowościach:

- Czamanin dla gorzelni
- Topólka – oczyszczalnia kontenerowa o przepustowości 12,7 m³/dobę dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum
- Czamanin – oczyszczalnia kontenerowa dla Szkoły Podstawowej w Czamaninie

Z uwagi na konieczność uzyskania odpowiednich klas czystości wód powierzchniowych, konieczna jest budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni w miejscowości Topólka oraz we wsi Kamieńczyk. Przy obu oczyszczalniach należy zlokalizować punkty zlewne, do których możliwy będzie dowóz nieczystości płynnych z terenu gminy. Przewiduje się budowę sieci kanalizacyjnej obejmującej około 65 % powierzchni gminy.

Gospodarka cieplna

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła i kotłowniach zakładowych. W przeważającej części źródła ciepła opalane są węglem. W niewielkiej części w kotłowniach źródłem ciepła jest olej opałowy.

Zaopatrzenie w gaz ziemny.

Przez obszar gminy nie przebiega żaden gazociąg wysokoprężny. Pomimo to istnieje możliwość gazyfikacji gminy od istniejącego gazociągu wysokoprężnego DN 500 Włocławek-Odolanów poprzez budowę gazociągu lokalnego DN 100 oraz stacji redukcyjno-pomiarowej I^o.

Gazyfikacja gminy pozwoli na zastosowanie gazu do celów technologicznych, jak również jako czynnika grzewczego, a to spowoduje ograniczenie zanieczyszczeń atmosfery. Rozwój gazyfikacji w gminie Topólka, dyktowany głównie względami ekologicznymi powinien być opłacalny zarówno dla dostawcy jak i odbiorcy. Indywidualny odbiorca gazu dla potrzeb energetycznych nie powinien ponosić kosztów wyższych w stosunku do innych stosowanych nośników energii.

Gospodarka odpadami

W 2001 roku wspólnie dla gmin Bytoń i Topólka w miejscowości Wandynowo wykonane zostało wysypisko odpadów stałych. Okres eksploatacji wysypiska przewidziano na 25 lat.

Elektroenergetyka

Przez teren gminy Topólka nie przebiegają linie wysokiego napięcia. Dostawa energii elektrycznej dla odbiorców odbywa się za pośrednictwem linii średniego napięcia zasilanych z GPZ zlokalizowanych na terenie gmin sąsiednich:

- GPZ „Lubraniec” z jednym transformatorem $1 \times 16\text{MVA}$ o mocy zainstalowanej 14 MW, napięcie 110/15 kV
- GPZ „Piotrków Kujawski” z dwoma transformatorami $2 \times 16\text{MVA}$ o mocy zainstalowanej 28MV, napięcie 110/15 kV.

Obecna sieć zasilająca i rozdzielcza średniego napięcia pracuje na napięciu 15 kV i nie przewiduje się zmiany napięcia. Główne linie elektroenergetyczne zasilające gminę są zrealizowane jako linie napowietrzne. Na obszarze gminy nie występują odcinki linii elektroenergetycznych kablowych średniego napięcia. W gminie zlokalizowanych jest również 101 stacji transformatorowych 15/04 kV. Wszystkie stacje zrealizowane są jako napowietrzne. Stacje posiadają transformatory o mocach od 20 KVA do 250 KVA, a ich aktualne obciążenie wynosi od 2 % do 81 %.

Przedstawione wcześniej rozwiązania zasilania odbiorców w energię elektryczną na terenie gminy dzięki temu, że moc elektryczna w poszczególnych GPZ jest znacznie większa od potrzeb elektrycznych odbiorców i dwustronnym zasilaniu głównych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, zapewniają niezawodność dostawy energii elektrycznej. Z uwagi na istniejący zapas mocy w większości stacji transformatorowych, można wykorzystać energię elektryczną do celów ogrzewania obiektów.

Komunikacja

Teren gminy Topólka łączy się z zewnętrznym układem komunikacyjnym regionu za pomocą sieci dróg powiatowych. Drogi zaliczane do kategorii krajowych oraz wojewódzkich na terenie gminy Topólka nie występują.

Sieć drogowa gminy Topólka sprawują rolę połączeń z zewnętrznym układem komunikacji regionu to drogi powiatowe.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i gmin między sobą.

Występujące na terenie gminy Topólka drogi powiatowe to:

Nr 46752 Samszyce – Izbica Kujawska,

Nr 46757 Torzewo – Lubraniec,

Nr 46764 Faliszewo – Rybiny,

Nr 46769 (Pamiętka) – Topólka – Lubraniec,

Nr 46777 (Galczyce) – Bycz – Orle,

Nr 46778 Topólka – Kamieniec,

Nr 46779 Czamanin – Sierakowy – gr. woj. – (Mąkoszyn),

Nr 46767 Świerczyn – Sadłóg.

Wszystkie drogi powiatowe posiadają nawierzchnie utwardzone. Administracyjnie drogami powiatowymi na terenie gminy Topólka zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie.

Komunikacja wewnętrzna gminy

Układ funkcjonalny komunikacji wewnętrznej gminy – oprócz opisanych już dróg powiatowych – składa się z sieci dróg gminnych oraz dróg o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi.

Drogi gminne:

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczane do dróg innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Niezależnie od dróg uznanych jako drogi gminne – występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstawały one wraz z rozwojem zabudowy mieszkaniowej oraz infrastruktury wsi. Zaliczanie tych dróg do kategorii dróg gminnych powinno nastąpić w drodze uchwały rady gminy, po zasięgnięciu opinii rady powiatu.

Drogi gminne w przeważającej części posiadają nawierzchnie gruntową lub umocnioną żuzłem i tłuczniem. Nawierzchnia utwardzona (bitumiczna,

brukowa, betonowa czy z trylinki) występuje na nielicznych fragmentach systemu dróg gminnych.

Kultura

Wykaz zabytków i dóbr kultury znajdujących się na terenie Gminy Topólka

Miejscowość	Obiekt	Rejestr zabytków
Czamanin	Park dworski	1984.09.05-146/A
Czamaninek	Zespół kościoła parafialnego Kaplica drewniana, ob. kościół parafialny Dzwonnica drewniana	1966.04.28-3/68/A
Czamaninek	Cmentarz parafialny rzymskokatolicki Historyczne nagrobki Starodrzew	
Kamieniec	Zespół dworsko-parkowy Ruina dworu murowanego Park dworski	1984.09.6-148/A
Orle	Kościół parafialny rzymskokatolicki drewniany Cmentarz parafialny rzymskokatolicki Historyczne nagrobki Starodrzew	1955.05.25-25/308/A
Orle	Wiatrak paltrak drewniany	1995.09.11-369/A
Świerczyn	Zespół dworsko-parkowy Dwór murowany Park dworski Brama murowana Budynek gospodarczy murowany Czworak murowany Dom ogrodnika murowany Służbówka murowana Studnia murowana	1984.09.5-147/A
Świerczyn	Kościół parafialny rzymskokatolicki drewniany Ogrodzenie murowane Cmentarz przykościelny	1966.04.27-67/2/A
Świerczyn	Cmentarz parafialny rzymskokatolicki Historyczne nagrobki Starodrzew	
Topólka	Karczma murowana, ob. dom	
Topólka	Cmentarz ewangelicki	

4. Rolnictwo

Ogółem powierzchnia administracyjna gminy Topólka – **10 292 ha**

Użytki rolne razem - 7957 ha, w tym:

- Grunty orne - 7287 ha
- Sady - 83 ha
- Łąki – 433 ha
- Pastwiska trwałe – 154

Lasy i grunty leśne – 923

Pozostałe grunty (pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki) – 1412 ha

Liczba gospodarstw – 1233 szt.

Średnia powierzchnia gospodarstw – 8,6 ha

Kierunki produkcji – produkcja roślinna i produkcja zwierzęca

Inwestycje wspomagające – Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Zarzeczewie, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Bank Spółdzielczy, Spółdzielnia Świt w Topólce, Zakład Zaopatrzenia Rolnictwa Czamaninek, Skup – Sprzedaż Żywca Czamanin Kolonia.

II. **Planowane projekty i zadania inwestycyjne w podokresie 2004 – 2006 i w latach następnych – Gmina Topólka**

NAZWA INWESTYCJI	OKRES REALIZACJI	WARTOŚĆ
Budowa stacji uzdatniania wody w m. Orle oraz wodociąg Orle, Rybiny, Głuszynek	2004	1.933.000
Budowa wodociągu Kozjaty	2004	400.000
Budowa wodociągu Sierakowy	2004	50.000
Modernizacja dróg Czamanin	2004	90.000
Budowa hali sportowej w Topólce	2004-2005	1.216.000
Budowa wodociągu Orle i Rybiny	2004-2006	465.000
Modernizacja dróg Miłachówek	2005	110.000
Budowa wodociągu Głuszynek, Znaniewo, Miłachówek	2005-2007	525.000

Budowa oczyszczalni ścieków w Topólce wraz z siecią kanalizacyjną Topólka, Dębianki, Czamaninek	2005-2007	4.000.000
Modernizacja dróg Czamaninek	2006	130.000
Budowa wodociągu Rybiny, Chalno, Kamieńczyk	2006-2008	630.000
Modernizacja dróg Paniewek	2007	150.000
Budowa sieci kanalizacyjnej – teren nad jez. Głuszyńskim	2007-2009	3.500.000
Modernizacja dróg Bielki	2008	150.000
Modernizacja dróg Orle	2009	150.000
Razem	-	13.499.000

III. Powiązanie projektów z celem strategii dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego gminy.

Gmina Topólka posiada opracowaną strategię rozwoju oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zostały one sporządzone na podstawie analizy preferencji społecznych wyrażonych w trakcie ich opracowywania. W dokumentach tych jako syntetyczne ujęcie sensu działań na rzecz rozwoju określono wizję rozwoju. Wizja rozwoju jest zwięzłym opisem pożądanego stanu w perspektywie 15 lat. Zrealizowanie w praktyce nakreślonej wizji rozwoju wymaga określenia celów działań. Dokonane to zostało przez opisanie w tych dokumentach oczekiwanych stanów w najważniejszych dziedzinach życia społeczności i gospodarki gminy. Zdefiniowano też cele główne. Osiągnięcie celów głównych zawartych w strategii i studium będzie możliwe poprzez działanie na rzecz zrealizowania celów operacyjnych określonych w perspektywie najbliższego okresu dla konkretnych obszarów życia społecznego i gospodarczego. W związku z koniecznością osiągnięcia założonych celów operacyjnych będą realizowane poszczególne projekty i zadania zawarte w niniejszym Planie Rozwoju Lokalnego. Reasumując należy stwierdzić, że projekty i zadania inwestycyjne zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego są zgodne z celami strategicznymi dokumentów planistycznych tj. Strategią Rozwoju Gminy Topólka przyjętą Uchwałą Nr XXVII/179/02 Rady Gminy Topólka z dnia 30 września 2002 roku oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

gminy Topólka przyjętym Uchwałą Nr XXVII/180/02 Rady Gminy Topólka z dnia 30 września 2002 roku.

IV. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy, powiatu, województwa, kraju.

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany z procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć i ma wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze.

Gospodarka województwa i powiatu wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w gminach. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej we współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnymi czynnikami warunkującymi rozwój gminy należy wziąć pod uwagę:

- Narodowy Plan Rozwoju,
- Strategie Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Strategie Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Strategie Rozwoju Gmin,
- Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Realizowane projekty w ramach programów przedakcesyjnych np. PHARE 2001, SAPARD.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

V. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.

Zakłada się, że metodą na zbudowanie dobrego Planu Rozwoju Lokalnego jest szczegółowe rozpisanie wcześniej uzgodnionych celów na

małe działania rozłożone w czasie i konsekwentnie realizowane z jasno sprecyzowanymi celami, działaniami i rezultatami oraz realnym budżetem.

Realizacja planu winna także przynieść określone wskaźniki osiągnięć i efektów tj. :

- poprawę jakości dróg poprzez ich budowę i modernizację
- poprawę jakości środowiska naturalnego ze względu na zmniejszenie zrzutu ścieków nie oczyszczonych , zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- rozszerzenie oferty w zakresie kultury, sportu i realizacji ze względu na modernizację i remont obiektów kultury,
- poprawę bazy edukacyjnej dla młodzieży w związku z remontem i modernizacją obiektów szkolnych,
- poprawa jakości bazy leczniczej i warunków ekonomicznych funkcjonowania ośrodka zdrowia i gabinetów lekarskich
- zwiększenie dostępności do bazy turystyczno-rekreacyjnej,
- poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę i modernizację oświetlenia,
- poprawę zdrowia mieszkańców w związku z budową ujęć wody i sieci wodociągowej,
- tworzenie infrastruktury technicznej sprzyjającej rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości,
- rozwój infrastruktury niezbędnej dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa poprzez budowę dróg, wodociągów i kanalizacji.

**VI. Plan finansowy na lata 2004-2006 i następne
-- Gmina Topólka**

NAZWA INWESTYCJI	OKRES REALIZACJI	WARTOŚĆ OGÓLEM	ŚRODKI UE	ŚRODKI BUDŻETU PAŃSTWA	ŚRODKI JST	ŚRODKI PRYWATNE	INNE FUNDACJE KRAJOWE
Budowa stacji uzdatniania wody w m. Orle oraz wodociąg Orle, Rybiny, Głuszynek	2004	1.933.000	840.000	-	1.093.000		
Budowa wodociągu Kozjaty	2004	400.000	300.000	-	100.000		
Budowa wodociągu Sierakowy	2004	50.000	-	-	50.000		
Modernizacja dróg Czamanin	2004	90.000	-	45.000	45.000		
Budowa hali sportowej w Topólce	2004-2005	1.216.000	-	550.000	666.000		
Budowa wodociągu Orle i Rybiny	2004-2006	465.000	348.750	11.625	104.625		
Modernizacja dróg Miłachówek	2005	110.000	82.500	2.750	24.750		
Budowa wodociągu Głuszynek, Znaniewo, Miłachówek	2005-2007	525.000	393.750	13.125	118.125		
Budowa oczyszczalni ścieków w Topólce wraz z siecią kanalizacyjną Topólka, Dębianki, Czamaninek	2005-2007	4.000.000	3.000.000	100.000	900.000		
Modernizacja dróg Czamaninek	2006	130.000	97.500	3.250	29.250		
Budowa wodociągu Rybiny, Chalno, Kamieńczyk	2006-2008	630.000	472.500	15.750	147.750		
Modernizacja dróg Paniewek	2007	150.000	112.500	3.750	33.750		
Budowa sieci kanalizacyjnej – teren nad jeziorem Głuszyńskim	2007-2009	3.500.000	2.625.000	87.500	787.500		
Modernizacja dróg Bielki	2008	150.000	112.500	3.750	33.750		
Modernizacja dróg Orle	2009	150.000	112.500	3.750	33.750		
Razem		13.499.000	10.124.250	337.475	3.037.275		

VII. System wdrażania

Plan Rozwoju Lokalnego będzie wdrażany przez Wójta Gminy, przy pomocy podległych mu pracowników w Referacie Rozwoju Gospodarczego i Promocji Gminy. Występować oni będą o środki finansowe, sporządzając właściwe projekty i wnioski.

VIII. Sposoby monitorowania i oceny

Skuteczna realizacja Planu Rozwoju Lokalnego wymaga zapewnienia okresowej kontroli realizacji zadań i sukcesywnego dokonywania ich przeglądu. Proponuje się, aby Rada Gminy corocznie dokonywała przeglądu realizacji projektów i zadań. Na podstawie wniosków z przeglądu, realizacja planu będzie oceniana, uzupełniana i aktualizowana.